

АСОЦІАЦІЯ МІСТ УКРАЇНИ

ВСЕУКРАЇНСЬКА АСОЦІАЦІЯ
ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

вул. Січових Стрільців, 73, 11 поверх, м. Київ, Україна, 04053
Тел/факс: (+38 044) 4862878, 4862841, 4862812, 4863070, 4862883
E-mail: info@auc.org.ua www.auc.org.ua

№ 5-100/21

від «23» лютого 2021 року

Міністерство соціальної політики України

Асоціація міст України розглянула проект постанови Кабінету Міністрів України «Деякі питання надання пільг з оплати проїзду окремим категоріям громадян у готівковій формі» (далі – проект постанови), надісланий Мінсоцполітики на погодження листом від 11.02.2026 № 2633/6/2-21/56, та повідомляє.

Проектом постанови пропонується затвердити Порядок надання пільг з оплати проїзду окремим категоріям громадян у готівковій формі (далі – Порядок).

1. Абзац другий пункту 1 Порядку передбачає можливість надання органами місцевого самоврядування базового рівня (сільські, селищні, міські ради та їх виконавчі органи) пільг з оплати проїзду у готівковій формі усіма видами транспорту загального користування на міських та приміських маршрутах. Враховуючи постанови Кабінету Міністрів України від 18.02.1997 № 176 та від 25.12.1996 № 1548, органи місцевого самоврядування базового рівня мають можливість впливати виключно на пасажирські перевезення на маршрутах, що проходять у межах території однієї територіальної громади. Тому, пропонуємо в абзаці другому пункту 1 Порядку і далі по тексту визначити, що органи місцевого самоврядування мають право приймати відповідне рішення, яке стосується міських та приміських маршрутів, які проходять у межах території однієї територіальної громади.

Також, Порядок не враховує право районних та обласних рад надавати пільги з оплати проїзду. Враховуючи чинне законодавство пропонуємо передбачити окремі права та повноваження районних та обласних рад і, відповідно, районних та обласних державних адміністрацій, зокрема щодо міжміських і приміських маршрутів, що виходять за межі території однієї територіальної громади.

2. Абзац третій пункту 1 Порядку передбачає імперативну норму, що пільги на проїзд надаються або в готівковій, або у безготівковій формі. Зазначене не відповідає практиці організації пільгового проїзду в Україні, оскільки в окремих випадках використовуються інші форми забезпечення пільговиків послугами перевезень. Наприклад, вартість пільгового проїзду включається у вартість квитка. Пропонуємо абзац третій пункту 1 Порядку виключити.

3. Пункт 5 Порядку встановлює процедуру виплати грошової компенсації пільговим категоріям громадян. Проте, зазначений пункт передбачає обов'язкове перебування пільговиків в Єдиному державному автоматизованого реєстрі осіб, які мають право на пільги (далі – Реєстр). Це суперечить абзацу другому пункту 2 Порядку, відповідно до якого органи місцевого самоврядування мають право визначати інші категорії громадян, які отримуватимуть відповідну грошову компенсацію, і які можуть не знаходитись у Реєстрі. Пропонуємо узгодити норми в Порядку.

4. Пункт 6 та окремі інші норми Порядку **зобов'язують** органи місцевого самоврядування базового рівня компенсувати вартість проїзду на міжміських маршрутах. По-перше, зазначена норма суперечить підпункту "г" пункту 3 частини першої статті 91 Бюджетного кодексу України, відповідно до якого компенсаційні виплати **можуть** здійснюватись з усіх місцевих бюджетів. По-друге, зазначена норма суперечить частині шостій статті 9 Закону України «Про залізничний транспорт», відповідно до якої збитки залізничного транспорту загального користування від їх використання відшкодовуються за рахунок державного або місцевих бюджетів залежно від того, яким органом прийнято рішення щодо введення відповідних пільг. Оскільки визначені законами пільги на проїзд окремим категоріям громадян введені державою, то і компенсуватись вони повинні за рахунок коштів державного бюджету. Пропонуємо норми Порядку, які стосуються міжміського перевезення, виключити.

5. Пункт 9 Порядку визначає, що пільговик під час оплати проїзду в регіонах, де запроваджено надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду, видається квиток, вартість якого компенсується органом місцевого самоврядування за місцем обліку пільговика. Квиток завіряється посадовою особою транспортного підприємства, яка прийняла відповідну оплату із записом окремих реквізитів. Зазначену норму в цілому неможливо реалізувати на практиці. За логікою Мінсоцполітики, кошти на компенсацію проїзду необхідно передбачити абсолютно в усіх місцевих бюджетах. Водночас, органи місцевого самоврядування, які не прийняли рішення про надання пільг у готівковій формі з оплати проїзду, забезпечують пільгове перевезення громадян у себе в громаді іншими способами. Тому і доцільності передбачати ще якісь додаткові видатки відсутня. Також, неможливо навіть планово прорахувати скільки необхідно коштів передбачити у бюджеті на ці цілі, чим порушується відповідно до статті 6

Бюджетного кодексу України принцип ефективності та результативності. Відшкодування коштів одним органом місцевого самоврядування у зв'язку з прийнятим рішенням іншого органу, на думку АМУ, суперечить принципу самостійності місцевих бюджетів. Відповідно до статті 61 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» самостійність місцевих бюджетів гарантується правом самостійно визначати напрями використання коштів місцевих бюджетів відповідно до закону. Таким чином, пільговик, який звернеться за компенсацією, фактично не зможе отримати кошти.

6. Порядок нівелює роль автоматизованої системи обліку оплати проїзду, яка впроваджена уже в багатьох територіальних громадах. Пропонуємо передбачити можливість перерахування коштів, або еквівалентну кількість поїздок, на електронний квиток, який після реєстрації в автоматизованій системі обліку оплати проїзду дає право пасажиру на одержання транспортних послуг.

7. По тексту проекту постанови при означенні органів місцевого самоврядування пропонуємо використовувати терміни, визначені Законом України «Про місцеве самоврядування в Україні». Пропонуємо слова «сільська, селищна, міська рада територіальної громади» замінити на «сільська, селищна, міська рада».

8. Запровадження на практиці норм проекту постанови, на думку АМУ, неможливе без визнання такими, що втратили чинність, постанов Кабінету Міністрів України від 17.05.1993 № 354 та від 16.08.1994 № 555. Цими Урядовими постановами всупереч законам України, зокрема Закону України «Про державні соціальні стандарти та державні соціальні гарантії», надано право на пільговий проїзд пенсіонерам та особам з інвалідністю III групи. У такому випадку, запровадження надання пільг з оплати проїзду у готівковій формі в територіальних громадах без скасування цих нормативно-правових актів посилить соціально-економічну напругу в Україні. Пропонуємо проектом постанови визнати такими, що втратили чинність, постанови Кабінету Міністрів України від 17.05.1993 № 354 та від 16.08.1994 № 555.

Враховуючи вищезазначене, АМУ не погоджує проєкт постанови, оскільки він потребує суттєвого доопрацювання.

Виконавчий директор Асоціації

О. В. Слобожан